

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-103/21-M

Název	Mateřská škola Bílá Lhota, okres Olomouc, příspěvková organizace
Sídlo	č. p. 71, 783 21 Bílá Lhota
E-mail	ms.bilalhota@seznam.cz
IČ	70989427
Identifikátor	600138763
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Vladimíra Spurná
Zřizovatel	obec Bílá Lhota
Místo inspekční činnosti	č. p. 71, 783 21 Bílá Lhota
Termín inspekční činnosti	3. až 5. 2. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Ve třech věkově odlišených třídách mateřské školy (dále MŠ, škola) bylo k termínu inspekční činnosti vzděláváno 62 dětí, z nich bylo 23 v posledním roce před nástupem k povinné školní docházce včetně pěti dětí s odkladem povinné školní docházky. Ve škole se aktuálně vzdělává jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami ve třetím stupni podpůrných opatření a jedno dítě je vzděláváno v režimu individuálního vzdělávání. Do třídy pro nejmladší děti jsou přijímány i děti mladší tří let, kterých bylo na začátku školního roku přijato pět.

Stravování a pitný režim dětí zajišťuje mateřská škola prostřednictvím vlastní školní jídelny, která zabezpečuje stravovací služby i pro místní základní školu v rámci školní jídelny-výdejny. Informace o činnosti školy jsou dostupné ve vstupních prostorách a na webových stránkách školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Dlouhodobé koncepční záměry rozvoje školy vycházejí ze znalosti místních podmínek a specifik školy. Ředitelka školy je aktualizovala v plánu rozvoje MŠ na období roků 2020 až 2025, v nichž se zaměřuje zejména na oblast materiální a personální, zvyšování profesních kompetencí učitelek, spolupráci s důležitými partnery školy při vzdělávání včetně rozšiřování poradenské a osvětové činnosti školy i spolupráce s odbornými institucemi. Záměry konkretizuje v ročních plánech rozpracování cílů kontrolní a hospitační činnosti, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, organizace provozu MŠ, pracovních porad a jednání pedagogické rady. Přenos informací je uskutečňován běžným každodenním kontaktem ředitelky školy se zaměstnanci i dětmi, plánovitě na jednáních pedagogické rady a prostřednictvím kontrolní a hospitační činnosti. Ředitelka školy aktivně vytváří pozitivní školní klima podporující pozitivní přístup všech zaměstnanců ke vzdělávání dětí, příznivé vzájemné vztahy mezi pedagogy, dětmi a jejich zákonnými zástupci. Její otevřený přístup přispívá ke vzájemné spolupracující pracovní atmosféře, podporována je společná diskuze o vzdělávacích záměrech školy. Realizovány jsou vzájemné hospitace pedagogů za účelem inspirace při sdílení moderních metod, forem a uplatňování odborné zpětné vazby ke kvalitě předškolního vzdělávání. Učitelky jsou vedeny k samostudiu odborné a metodické literatury i výběru prezenčních a v současné době rovněž online vzdělávacích seminářů. Pedagogický sbor doplňuje ve třídě nejstarších dětí asistentka pedagoga zajišťující podporu dítěte s potřebou podpůrných opatření při vzdělávání.

Dílčí rizika v řídicí a kontrolní činnosti ředitelky školy byla shledána v oblasti aktualizace školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) a z něj vyplývajícího třídního plánování i hodnocení, účelnosti využívání pedagogické diagnostiky a zajištění stravy pro děti z hlediska dodržování výživových norem včetně související povinné dokumentace.

Ředitelce školy se daří průběžně zlepšovat prostředí pro výchovu a vzdělávání dětí a vytvářet pro ně podnětné prostředí. Ve sledovaném období byla vybudována nová přístavba. Od začátku školního roku 2019/2020 otevřela MŠ samostatnou třídu pro nejmladší děti, čímž změnila organizaci vzdělávání ve dříve dvou věkově smíšených třídách na vzdělávání ve třech třídách věkově odlišených. Třídy jsou přiměřeně členité, dětem poskytují zázemí pro vzdělávací aktivity, hry, relaxaci i odpočinek. Doplňovány jsou hračky a didaktický materiál, dětská literatura, třída pro nejstarší děti je vybavena interaktivní tabulí, děti mají k dispozici pomůcky pro experimentování, zkoumání a vlastní objevování. K pohybovým

aktivitám venku slouží dětem přilehlá školní zahrada a přírodní okolí školy. Odpovídající pozornost věnuje škola vytváření podmínek pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, seznamuje je s možným nebezpečím. Účinně zabezpečen je vchod do MŠ. Všechny prostory školy byly čisté a upravené, příznivý dojem podporovala výzdoba tvořená z dětských prací, nástěnky a instalace vztahující se k aktuálním tématům v mateřské škole i ve společnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací nabídku konkretizovaly pedagogické pracovnice prostřednictvím stručných plánů vycházejících z aktuálně realizovaného tematického celku stanoveného ve ŠVP PV. Ve společném plánování programu třídy však chybělo důsledné ucelené a promyšlené stanovování dílčích cílů spojené s rozvojem klíčových kompetencí a jejich následným propojením s konkrétními praktickými a intelektovými činnostmi dětí.

Vzdělávání probíhalo v příjemném sociálně příznivém prostředí, pedagogický styl se vyznačoval empatickým, podporujícím a vstřícným přístupem, kterým dodávaly všechny pedagogické pracovnice dětem pocit bezpečí, jistoty a důvěry. Učitelky respektovaly projevy dětí, citlivě reagovaly na jejich potřeby. Ve třídě s nejmladšími dětmi včetně dětí mladších tří let vytvářely učitelky svým trpělivým přístupem adekvátní podmínky k jejich bezpečné adaptaci na vzdělávací prostředí a zapojení do kolektivu vrstevníků. K nenásilné postupné adaptaci dětí přispívá také společně s rodiči realizovaný adaptační týden.

Organizace dne vycházela z časově vymezeného střídání činností, spontánní a řízené aktivity byly vyvážené. V průběhu ranních a odpoledních činností měly děti dostatek podnětů k přirozené vlastní aktivitě, dařilo se jim respektovat druhé, učitelky jim poskytovaly prostor k nezávazným dětským hrám a spontánnímu sociálnímu učení. Hodnocený vzdělávací proces se vyznačoval různorodou a nápaditou materiální podporou realizovaných aktivit, začleňovány byly pestré činnosti výtvarné, tvořivé, manipulační a konstruktivní. Četné bylo využívání velkého množství didaktických pomůcek pro rozvoj logického myšlení, zrakového vnímání, předmatematických a předčtenářských dovedností, začleňován byl cílený rozvoj grafomotoriky. Informační gramotnost rozvíjely zejména nejstarší děti pomocí doplňkových aktivit připravených na interaktivní tabuli souvisejících s realizovaným tematickým celkem, kdy se zaujetím plnily rozmanité úkoly s didaktickým zaměřením.

Uplatňovaný didaktický styl byl založený na aktivní účasti dětí. Učitelky vytvářely vhodným způsobem příležitosti pro komunikaci mezi dětmi metodou řízeného rozhovoru formou komunikačního kruhu, při nichž děti přiměřeně reagovaly na otázky pedagogů a spontánně vyjadřovaly své názory, nápady a myšlenky. Uplatňováno bylo převážně prožitkové a činnostní učení s využitím hry založené na přímých zážitcích a situacích v souladu s dosavadní zkušeností i aktuálními zájmy dětí. Při řízených didakticky zacílených činnostech byly v různé míře využívány frontální, skupinové, individuální formy práce, u nejstarších dětí s výrazným zastoupením kooperativních aktivit. Méně byly zařazovány záměrné činnosti vycházející z diferencované vzdělávací nabídky s nabídkou různě obtížných úkolů v návaznosti na realizovanou pedagogickou diagnostiku. V průběhu školního roku mají děti příležitosti k experimentování, řešení problémů a různých situací. Přírodovědná gramotnost je rozvíjena přirozeně v rámci vzdělávací nabídky v průběhu ročních období.

Volená motivace byla nápaditá, podporovala aktivitu a zájem dětí o nabízené činnosti. K aktivnímu sebepojetí, sebevědomí a sebereflexi vzhledem k vlastním dovednostem, schopnostem a postojům byly děti vedeny prostřednictvím sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení na rozdílné úrovni, dařilo se zejména ve třídě s nejstaršími dětmi.

Zpětná vazba učitelek k činnostem dětí byla pozitivní, nebyla však vždy zcela konkrétní a adresná. V menší míře obsahovala prvky formativního hodnocení.

Adekvátně je podporováno seznamování dětí se zdravým životním stylem prostřednictvím pravidelného zařazování řízených zdravotně preventivních pohybových aktivit, pohybových a hudebně pohybových nebo relaxačních her. Výrazným pozitivem bylo nápadité podněcování dětí k přirozeným pohybovým aktivitám během spontánních činností s využitím rozmanitých pomůcek, náčiní a nářadí. Pobyt venku probíhal formou tematicky motivovaných vycházek a byl vhodně provázán s volným pohybem dětí na určených místech s jasnými pravidly. Přiměřenou samostatnost prokazovaly děti při hygieně, stravování, oblékání a úklidu po hrách, zvládaly přesuny v prostorách mateřské školy i při pobytu venku. Odpolední klidové činnosti učitelky organizovaly s ohledem na individuální potřebu aktivity, odpočinku nebo spánku každého dítěte s účelnou nabídkou klidových činností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání odpovídají vytvořeným podmínkám, uplatňovaným pedagogickým přístupům i věkovým a individuálním odlišnostem dětí. Ty se dobře orientovaly ve svém prostředí, přirozeně mezi sebou komunikovaly, byly aktivní a zvědavé, zvládaly běžné praktické činnosti (včetně dětí nejmladších). Starší děti si samostatně organizovaly hry, byly schopné si společně hrát a hry rozvíjet, přiměřeně svému věku se soustředily na zadávané úkoly, řešily problémové úlohy. Zejména nejstarší děti prokazovaly vysokou připravenost k zahájení povinné školní docházky, byly navyklé pracovat ve skupinách, spolupracovat, uměly zadanou činnost dokončit, následně ji popsat a jednoduchým způsobem vyhodnotit. Všechny děti prokazovaly odpovídající znalost velkého množství říkadel, básní, písní a her, uměly je doprovázet pohybem. Ve všech třídách měly dostupnou nabídku dětské literatury vztahující se k realizovanému tématu, kterou v různé míře využívaly. Preventivně logopedické aktivity (dechová, hlasová a artikulační cvičení) začleňovaly učitelky do průběhu vzdělávacího procesu v kratších i delších časových intervalech, pozitivem je vlastní proškolený personál v oblasti logopedické prevence. Zákonným zástupcům je v případě potřeby pro děti doporučována individuální logopedická náprava u odborníka.

Vývoj jednotlivých dětí učitelky cíleně sledují, zaznamenávají jejich pokroky a využívají k pedagogické diagnostice rovněž dětskou kresbu. Realizovaná pedagogická diagnostika společně s vedenými situačními záznamy, pracovními listy, dětskými výtvary a portfolii umožňovaly sledování a stanovování záměrů pro rozvoj každého dítěte. Zjištěné výsledky však zatím postrádaly konkrétní závěry promítající se do plánování vzdělávacího procesu a přípravy individuálně zacílené vzdělávací nabídky v součinnosti s následným vyhodnocením úspěšnosti uplatněných didaktických prostředků a průběžných posunů dítěte v konkrétních oblastech.

Evaluace předškolního vzdělávání reflektuje dovednosti dětí a východiska pro jejich další učení. Méně bylo hodnocení zaměřeno na sebereflexi učitelek vzhledem k používaným pedagogickým přístupům, metodám a formám při vzdělávání.

Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, kterému byl vypracován individuální vzdělávací plán, vychází škola z doporučení školského poradenského zařízení a poskytuje mu účinnou podporu. Začlenění dítěte bylo přirozené s důrazem na rozvoj sociálních kompetencí, komunikativních schopností, posilování schopnosti pozornosti a soustředění, cvičení pojmového myšlení, jemné i hrubé motoriky apod. O individualizovaných činnostech vedla asistentka pedagoga podrobné záznamy, což přispívalo k dosahování maximálních vzdělávacích pokroků dítěte. Podpora dětem

s odkladem povinné školní docházky nebyla zcela systematická, učitelky spíše sporadicky vycházely z příslušné zprávy školského poradenského zařízení, jež by je vedla k cílenému rozvíjení oslabených dílčích funkcí či nerovnoměrností v jejich vývoji.

Se zákonnými zástupci dětí komunikují pedagogické pracovnice neformálně při předávání dětí, v rámci společných akcí pro děti a rodiče, na třídních schůzkách, případně při individuálních konzultacích. Ke zjišťování postojů zákonných zástupců dětí využívá ředitelka školy cílená dotazníková šetření, na jejichž výsledky adekvátně reaguje. V době omezení provozu škol ve 2. pololetí školního roku 2019/2020 v důsledku přijatých mimořádných opatření souvisejících s nepříznivou epidemiologickou situací na území České republiky se mateřské škole dařilo navázat spolupráci distanční formou s většinou zákonných zástupců dětí. Za běžného stavu bez krizových opatření škola spolupracuje v rámci obohacování vzdělávacího procesu a podpory dovedností dětí, rozvoje kulturních, společenských návyků s dostupnými institucemi v okolí, organizuje zájmovou činnost. Dlouhodobě spolupracuje mateřská škola s místní základní školou, kam většina dětí přechází do první třídy. Vzájemné návštěvy i společně realizované akce jim umožňují postupnou adaptaci na nové prostředí, zdařile přispívají k plynulému přechodu dětí do základního vzdělávání i zpětnému získávání informací o výsledcích vzdělávání dětí. K získávání konkrétních informací o připravenosti dětí přispívá pořádání tzv. Maturitky, která se stala významným zakončením docházky dětí do MŠ.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti byla realizována přístavba, v níž od začátku školního roku 2019/2020 vznikla nová třída pro nejmladší děti; od této doby mateřská škola organizuje předškolní vzdělávání dětí v rámci tří věkově odlišených tříd,
- v součinnosti se zřizovatelem jsou kontinuálně zkvalitňovány podmínky pro předškolní vzdělávání.

Silné stránky

- Zajištění podnětného, podporujícího a bezpečného sociálního prostředí pro vzdělávání dětí,
- pozitivní klima projevující se ve vzájemných prosociálních vztazích mezi dětmi a pedagogickými pracovníky provázené partnerskou interakcí a ochotou všech účastníků vzdělávání spolupracovat,
- rozvíjení profesních kompetencí pedagogů prostřednictvím aktivního přístupu k dalšímu vzdělávání a vzájemné inspirace formou vzájemných hospitací i výměny zkušeností,
- vstřícnost k přijímání dětí mladších tří let spojená s vytvořením adekvátních podmínek k jejich bezpečné adaptaci na vzdělávací prostředí a zapojení do kolektivu vrstevníků, provázené trpělivým a empatickým přístupem pedagogických pracovníků,
- zařazování účelného rozvoje funkčních gramotností do vzdělávací nabídky s užíváním dětské hry, činnostního a prožitkového učení s podporou vlastní iniciativy dětí,
- systematické začleňování preventivně logopedických aktivit do vzdělávacího procesu podpořené proškolením vlastního pedagogického personálu v oblasti logopedické prevence,
- zajištění účinné podpory dítěte s potřebou podpůrných opatření,

- nápadité podněcování dětí k přirozeným pohybovým aktivitám během spontánních činností s využitím rozmanitých pomůcek, náčiní a náradí, pravidelné zařazování zdravotně preventivních cvičení,
- vytváření vhodných příležitostí k sebehodnocení dětí, zejména ve třídě s nejstaršími dětmi.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Evaluační systémy při řízení školy byly méně efektivní v oblasti aktualizace školního vzdělávacího programu, účelnosti třídního plánování z hlediska uceleného a promyšleného stanovování dílčích cílů spojených s rozvojem klíčových kompetencí a v oblasti zajištění stravování dětí včetně související povinné dokumentace,
- pedagogická diagnostika není v průběhu školního roku zcela důsledně využívána k vyhodnocování dílčích pokroků dětí a stanovování dílčích cílů při jejich vzdělávání, a to včetně dětí s odkladem povinné školní docházky,
- nedostatečné zaměření vyhodnocování realizovaných témat na sebereflexi učitelů vzhledem k užívaným metodám a formám předškolního vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Důsledně se věnovat inovaci školního vzdělávacího programu s propojením směrem ke třídním vzdělávacím programům a rozšiřování klíčových kompetencí dětí,
- kontrolní činnost zaměřit na všechny součásti školy včetně činnosti školní jídelny a školní jídelny-výdejny,
- evaluační systém vzdělávacích výsledků vzhledem ke školnímu vzdělávacímu programu zaměřit na konkrétní hodnocení využitých metod a forem práce a následnou sebereflexi učitelů, pravidelně vyhodnocovat dle nastaveného evaluačního systému podmínky, průběh a výsledky předškolního vzdělávání,
- pedagogickou diagnostiku a záznamy o vzdělávacích výsledcích dětí využívat tak, aby přinášely konkrétní informace o vývoji jednotlivých dětí a výsledky cíleně využívat k individualizovanému vzdělávání a diferencované vzdělávací nabídce,
- osvojovat si metodiku formativního hodnocení dětí, rozvíjet další formy sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení dětí ve vazbě k jejich osobnostnímu rozvoji a motivaci k učení dalšími rozmanitými formami, např. prostřednictvím pohybového vyjádření, symbolů, emotikonů, obrázků apod.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 1. 2. 2021
2. Výkaz S 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2020
3. Plán rozvoje MŠ a ŠJ od 19. 2020 do 31. 12. 2025
4. Roční plán pro školní rok 2020/2021 (včetně plánu kontrolní a hospitační činnosti, pracovních a pedagogických porad, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, personálního rozvoje, spolupráce s partnery)
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání v Mateřské škole Bílá Lhota, okres Olomouc, příspěvková organizace, čj. 44/2019, s platností od 1. 9. 2019
6. Třídní knihy, školní roky 2019/2020, 2020/2021
7. Třídní plánování a evaluace, školní rok 2020/2021
8. Školní řád Mateřské školy Bílá Lhota, okres Olomouc, příspěvková organizace, s platností od 1. 9. 2020
9. Záznamy z provozních porad a jednání pedagogické rady, školní roky 2019/2020, 2020/2021
10. Evaluační dotazníky učitelek MŠ, ze dne 30. 5. 2019
11. Dotazníky pro rodiče docházejících do MŠ Bílá Lhota, ze dne 30. 5. 2019
12. Školní matrika (žádosti o přijetí, rozhodnutí o přijetí, oznámení o rozhodnutí o přijetí, evidenční listy dětí s požadovanými údaji), vedená dle docházky dětí
13. Přehledy docházky dětí, školní rok 2020/2021, k termínu inspekční činnosti
14. Pedagogická diagnostika, dokumentace a portfolia dětí, vedené dle docházky dětí
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy, vedená k termínu inspekční činnosti
16. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí, školní roky 2019/2020, 2020/2021
17. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, roky 2019, 2020
18. Doklady související se zabezpečením školního stravování, školní roky 2019/2020, 2020/2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zonna Bařinková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Zonna Bařinková v. r.

Mgr. Alžběta Vybíralová, školní inspektorka

Mgr. Alžběta Vybíralová v. r.

Ing. Renata Skutková, kontrolní pracovnice

Ing. Renata Skutková v. r.

V Olomouci 19. 2. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Vladimíra Spurná, ředitelka školy

Vladimíra Spurná v. r.

V Bílé Lhotě 22. 2. 2021